СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 178. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТИ, середа, 13-го вересня 1944. No. 178. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, September 13, 1944. VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ У КВЕБЕКУ НА НАРАДАХ З ЧОРЧИЛЕМ

КВЕБЕК (Канада). — Президент Рузвелт премієр Чорчил прибули до Квебеку і змісця подалися на тайні розмови. Привітну розмову розпочав Чорчил під окликом: „Перемога на всі боки!" З першої стрічі, в якій брали участь воєнні провідники, видно, що конференція обертається коло питання, як приспішити поразку Німеччини і як розвинути повну силу воєнну проти Японії.

Підчас цеї стрічі репортери довідалися, що на конференцію був запрошений маршал Сталін, але він відмовився від участи пі замітом, що саме тепер занятий боями, які веде червона армія.

У конференції беруть участь урядові директори пресової служби. З Вашингтону приїхав пресовий секретар в Білім Домі Стефан Т. Ирлі, а з Лондону представник британійського міністерства інформацій Робин Круйкшанк. Вони оба відбули першу конференцію з репортерами і повідомили про запрошення на конференцію Сталіна. Із факту, що Сталін був повно запрошений на американсько-англійську конференцію роблять висновок, що ще відбудеться окрема конференція, в якій буде брати участь Сталін.

УРЯД ПЛЯНУЄ ЗМІНИТИ ЗАСАДУ СТАБІЛІЗАЦІЇ ПЛАТНІ.

ВАШИНГТОН. — Зогляду на можливу реконверзію Воєнна Рада Праці приготовляє спосіб переміни робітничих заплат. Пляни мають ввійти в життя з хвилиною здачі Німеччини. Робітничі платні стабілізовані в Америці на підставі умови між робітничими організаціями й підприємцями, знаної під назвою „Мала Сталева Формула" з січна 1941. р. На підставі цеї умови робітничі заробітки можна було підвисшувати лише до 15% і то за згодою Воєнної Ради Праці. Тепер цю формулку малиб знести, а допустити наладнання висоти оплати відповідно до місцевих відносин. Досі Конгрес Промислових Організацій (СЮ) зажадав загальної підвишки до 17% на годину для сталевих робітників, а Американська Федерація Праці ще не прислала своєї опінії в цій справі.

КАНДИДАТИ СЮ ПОТЕРПІЛИ ПОРАЗКУ ПРИ ВИБОРАХ У МЕЙН.

ПОРТЛЕНД (Мейн). — При правильних виборах в першому й другому конгресовому дистрикті поставлено републиканських кандидатів Роберта Гейла й Маргарету С. Смит. В цих самих округах підтримували прихильники Комітету Політичної Акції СЮ кандидатів Демократичної Партії. Із вислідів виборів звісно досі, що вибрані подавляючою більшістю оба републиканці.

АГІТУЄ ЗА ОБМЕЖЕННЯ СИЛИ РОБІТНИЧИХ ЮНІЙ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС. — Асистент генерального прокуратора Злучених Держав Вендел Берґе обїздить побережжа Тихого океану, щоб провірити, як далеко розвинена сила капіталістичних тростів, які монополізують підприємства, а це противне федеральному законови, званому „Акт Шермана". На зібранню в Тавн Гол запитали Берґа, чому уряд не виступить теж і проти монополів робітничих юній. На це Берґ відповів, що досі юнії виявили свій монополь лише в будівельному підприємстві, але це підприємство тепер нечинне. Зате після війни, коли лише юнії схочуть монополізувати для себе роботу і не допускати до праці інших, уряд буде мусів виступити проти них таксамо, як виступає проти тростів.

ХЕМІЧНІ ДИВА ПІСЛЯ ВІЙНИ.

НЮ Йорк. — На зібранню Американського Хемічного Товариства в готелю Пенсилвенія знавці подали до відома різні відкриття, які викликують здивування. І так заповідають, що по війні будемо мати шкарпитки, які не будуть спадати з ніг; вбрання, що не треба буде прасувати й вони не будуть світитися по довгім ношенню; плястик до виробу авт з трачиння; з трачиння, за доданням ацетової кислини можна буде теж випродукувати 130 мільйонів пар жіночих панчіх річно; загалом з дерева можна буде добувати нові дива, так як тепер видобувають з копалень мінерали. Заповідають теж претарне ясне світло й незницальне топливо.

ЗАМКНЕНО ДАЛЬШИХ 19 ВУГІЛЬНИХ КОПАЛЕНЬ.

ЧАРЛСТОН (В. Вирджінія). — Внаслідок страйку в стейтах Вест Вирджінії й Кентокі замкнено дальших 19 копалень вугілля, а від початку страйкового руху замкнено всіх 35 копалень. Вугільна продукція тратить тепер 75,000 тон денно, а кількість безробітних майнерів зросла до 13,300.

Переговори 55 держав мають визначити повітряні комунікаційні шляхи

ВАШИНГТОН. — Департамент стейту заповідає, що в ближче неозначенім недалекім часі відбудуться переговори 55 держав для складення повітряних шляхів для управильнення торгівлі. Шляхи будуть визначені тимчасово, щоб їх можна було придержуватися в подорожах до Европи й Азії негайно по війні. Протиадмірал Еморі С. Ланд, предсідник Морської Комісії Злучених Держав, заявив, що Америка мусить поширити свою торговельну діяльність на повітряні комунікації, а не обмежуватися на корабельний рух у післявоєнному світі.

МАЛІ ДЕРЖАВИ ДОБИЛИСЯ ДОРАДЧОГО ГОЛОСУ

ВАШИНГТОН. — Американські, британійські й советські делегати на конференції в Домбартон Овкс згодилися допустити з дорадчим голосом представників малих держав, коли буде йти справа про їхню участь в забезпеці світового миру. Отже в такий спосіб поладнано одно з важних питань конференції. Остає ще не розвязане друге подібне питання, а це, що зробити з великою державою, коли вона сама стане напасницею, хоч належить до екзекутивної ради світового миротого тіла.

ПОБОЮЮТЬСЯ ЛАГІДНОСТИ В ПОСТУПУВАННЮ СУПРОТИ ПЕРЕМОЖЕНОЇ НІМЕЧЧИНИ

ВАШИНГТОН. — Конгресмен Емануел Селер з Ню Йорку критикував уряд за назначення Роберта Морфія дорадником ген. Айзенгавера до заключення перемиря з Німеччиною. Селер закидає Морфієви, що він буде замягкий і на спілку з Гямаром Шахтом, бувшим фінансовим дорадником Гітлера, може довести до відродження німецької сили, а цим ударемнити воєнну перемогу.

ВИКАЗУЄ ВЕЛИКІ ЖЕРТВИ НАЇЗДУ НА НІМЕЧЧИНУ

НЮ ЙОРК. — Воєнний критик газети Геральд-Трибюн, майор Джордж Філдинг Еліот, твердить, що німці дуже вперто тримаються на своїх позиціях вчасі інвазії аліянтських військ на їхню землю, щоб зискати на часі за всяку ціну. Впертість німців в Італії теж вказує на якийсь плян. З цього заключає майор Філдинг, що німці готові пожертвувати навіть цілу армію, щоб завдати великі втрати Аліянтам і довести до зміни в міжнароднім положенню.

Нацисти [illegible] погрожують [illegible]

[illegible] за виступ [illegible] за від[illegible] ським патріотам.

СТОКГОЛЬМ. — Націстичний губернатор Праги помістив у часописах осторогу чехам, аби вони не поривалися з бунтом проти націстичної окупації, бо всякий бунт буде втоплений у морю крови. Він каже, що Чехія прецінь не окупований край, а протекторат, та що націсти будуть боронити її посідання за всяку ціну.

Німецьке радіо признало, що „різні округи" Словаччини повстали проти німецьких окупантів та уряду д-ра Йосифа Тіса. Згадано між іншим, що все мужеське населення міста Врутків, коло Жіліни, пристало до партизанів.

НІМЦІ САМІ СЕБЕ НИЩАТЬ

ЛОНДОН. — Німецьке радіо подає, що на Індійському океані затопили німці свій власний корабель, з 140 людьми залоги, аби не датися взяти в полон британійцям.

З Туреччини доносять, що німці висаджують у повітря власні магазини газоліни на островах Егейського моря.

У Франції найдено приказ одного німецького команданта корпусу, у котрім сказано: „Останніми часами в корпусі наложили на себе руку два офіцири й один підстаршина. Підчеркую, що себегубство членів німецької армії вчас війни рівняється дезерції".

ГІТЛЕР ЗНОВУ ВІШАЄ 6 ОСІБ ЗА ЗАМАХ НА СЕБЕ

БЕРЛІН. — У Берліні повішено в понеділок 6 осіб, засуджених на смерть за участь у замаху на Гітлера, за що вже давніше повішено 8 генералів. Між цими свіжо повішеними є: д-р Карль Ґерделер, посадник міста Лайпциґу, за піймання котрого була оголошена нагорода міліона марок; далі: німецький амбасадор у Римі Гасель, начальник націстичної поліції Гелдорф та провідник консерватів у німецькім парляменті Лежен-Юнг.

ПАПА ВИСКАЗУЄ СИМПАТІЇ ПОЛЯКАМ

ЛОНДОН. — Папа Пій XII. переслав через ватиканське радіо симпатії Польщі на руки президента Рачкевіча з польського уряду на вигнанню. Папа заявив: „Ми зворушені до глибини свого серця недавним закликом до нас збоку жінок Варшави. Ми ніколи не перестаємо молитися до Всемогучого, аби Він у своїй ласці вкоротив їм дні суму та наблизив день їх визволення".

В ФРАНЦІЇ ЖИТТЯ СТАЄ ПОВОЛІ НОРМАЛЬНИМ. — Визволена з націстичних кігтів Франція починає віддихати свобідніше. Сцена, яку маємо перед собою, виглядає радше на якусь ідилію з давних часів, коли глядіти на ту старушку, що її везе чоловік на ровері. Та це є тепер звичайна поява не тільки на провінції, але в самій французькій столиці, в Парижі.

АМЕРИКАНЦІ П'ЯТЬ МИЛЬ У СЕРЕДИНІ НІМЕЧЧИНИ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американці доконали інвазії Німеччини. Повзи й піхотинці Американської Першої Армії продерлися в понеділок крізь німецьку границю на північ від міста Тріру з Люксембурґу та напирають тепер на лінію Зигфріда.

Американська Сема Армія під генералом Печом получилася на верхах горбів Кот Д'Ор, 16 миль на північ від міста Дижону, з Американською Армією під генералом Петеном. Ці дві армії разом з Британійською Другою Армією звертаються до атаки на Німеччину, підчас коли Канадійська Перша Армія ще занята конечною роботою коло очищування з ворога портів у північно-західній Франції й Бельгії, що має велику вагу для доставки посилень для перших трьох армій.

Тепер аліянтська боєва лінія насувається на Німеччину від Аахену по Нансі. Зараз за Лінією Зигфріда лежить великий німецький промисловий трикутник, котрого центрами є міста Кеблєнц, Майнц і Франкфурт над Меном, а заняття котрого буде кольосальною втратою для Німеччини.

ФОРТИ ЛІНІЇ МАЖІНО НЕНАРУШЕНІ.

Американські газетні кореспонденти, що оглядали великі форти французької лінії Мажіно по їх заняттю американцями, ствердили, що форти стоять ненарушені, що гармати на них находяться у добрім стані, а їх дула ще далі націлені на Німеччину.

Американські війська, перейшовши лінію Мажіно, ввійшли до князівства Люксембурґу та звільнили з ворога його міста Люксембурґ, столицю князівства, та [illegible] ських [illegible] того з того, [illegible] ніхто не винісив пра[illegible] пакунків,

[illegible] ЮТЬ ПОВІТРЯНУ ОБОРО[illegible]

ЛОНДОН. — Проти американської Восьмої Повітряної Сили, як вона вдарила звичайним рейдом по Німеччині, вилетіли поважні відділи німецьких літаків. Між ними скоївся бій, котрий воєнні знавці називають боєм за Німеччину в тому розумінню, в якому бій над Британією 15. вересня 1940. р. названо „боєм за Британію". Ворог поніс у бою поразку й втратив 185 літаків, що певно буде мати величезний вплив на дальший хід подій.

Американські бомбовики доконали свого наміру, бо розбили німцям фабрики нафти й інші промислові заведення, розкинені по Німеччині від Берліна до Гановеру. З виправи не вернулося наших 48 бомбовиків і 29 боєвиків, хоча з їх летунів не один певно виратувався з життям.

РЕЙДИ ПАТРУЛЬ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ У СХІДНІЙ ПРУСІЇ.

ЛОНДОН. — Російські війська зводять одну з найзавзятіших битв з ворогом недалеко від польського міста Ломжі, що є немовби брамою до долішньої частини Східної Прусії. Патрулі червоної армії перейшли з Литви на територію Східної Прусії й вернулися до свого війська, добувши важних інформацій. Червона армія вдерлася в східні передмістя Варшави.

Червона армія захопила в Семигороді за одну добу 200 місцевостей, між ними твердиню Таргу Мурес. Червона армія заняла від Мадярщини досі коло 1,500 квадратових миль землі. Румунські війська помагають російським добувати від Мадярщини край, котрий Гітлер відобрав Румунії і передав Мадярщині.

АМЕРИКАНЦІ РОЗБИЛИ 89 ЯПОНСЬКИХ КОРАБЛІВ КОЛО ФИЛИПИНІВ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Літаки з літаковозів американської фльоти Тихого Океану заатакували филипинський острів Минданао й знищили принаймні 69 японських літаків та розбили портові інсталяції. Потім при допомозі нищителів і кружляків вони напали на ворожий конвой з 32 прибережних кораблів, повних припасів і вояків, та 20 сампанів (плоскодонних човнів). В інших атаках американці знищили ворогови принаймні ще 37 кораблів.

Американський департамент фльоти подав, що американські субмарини затопили далі японцям 1 нищитель, 1 гарматний човен та один ескортовий корабель.

ЯПОНСЬКА ОФЕНЗИВА В КИТАЮ.

ЧУНКІНҐ. — Японські війська, що наступають здовж залізниці з Гунану до Квангсі, перейшли границю провінції Квангсі та дійшли до Чвансієну, 67 миль від центру південно-китайської оборонної системи.

Китайці доносять, що японці почали теж нову офензиву на північ з півострова Гойгонгу на Квантунґ.

Американські летуни ген. Стилвела бомбардували Кулангсу в Амойській пристані.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

СУМЕРК САТЕЛІТІВ

Підчас цеї війни Німеччина розвинула на широку скалю хитру політику творення нібито — незалежних держав. Як першу таку державу вона задумувала створити Чехословаччину, але порадившися краще, ковтнула Чехію й Моравію безпосередно, а нібито — державу створила зо Словаччини. Потім вона створила в Білгороді квіслінґівський уряд, чим Сербію перемінила на нібито — залежну державу. Від неї відділила Хорватію й віддала її відомому націстичному „поглавнікови" Павелічови, як чергову нібито незалежну хорватську державу. Зчасом Німеччина зробила від себе залежними Норвеґію, Данію, Бельґію, Голяндію, Францію, Румунію, Болгарію, Грецію, Фінляндію й Мадярщину. В кожній з них правив нібито суверенний уряд, який одначе слухав в усім Гітлера, від якого він був залежний під кожним зглядом, передусім щодо свого існування. Через те й не даром, що на означення таких держав стали загально вживати відомого слова з астрономії „сателіт", котрим означується менче небесне тіло, яке кружляє довгола більшого, й від нього звичайно бере своє світло.

Власне теперішній період в европейській історії зазначується розвалом цеї цілої хитрої німецької системи сателітних союзів. Першим проломом у цій системі було завалення фашистівської держави Муссолінія. Потім з муру сателітів відвалилася Румунія. За нею скоро пішли Болгарія й Фінляндія. Як тільки [illegible] літів підійдуть під [illegible] ться вже [illegible] ться сателітськ[illegible] задовго квіслінґівський уряд у Білгороді й впаде певно нібито незалежна Хорватія, якщо це ще не правда, що д-р Анте Гавеліч уже попав у руки партизанів Тіта. Дні голяндського квіслінґівського уряду вже почислені. як почислені дні уряду Лявала й Петена, як почислені дні уряду самого Квіслінга, котрого імя стало рівнозначним з урядом наставлених Німеччиною зрадників батьківщини.

Всі ці держави валяться, бо їх сила спиралася не на народі власної держави, а на союз з могутньою німецькою державою. Коли німецька держава не має сили, аби себе саму боронити, вона не має й думки боронити своїх сателітів. І тепер перед остаточним розгромом Німеччини стає перед кожним сателітом питання, як вийти з нещасного союзу так, аби врятувати як найбільше з того, що сателітови вдалося нагарбати знагоди союзу зо сильним грабіжником. У цей спосіб утрата сателітів є признакою зневіри сателітів у німецьку перемогу й певним покажчиком їх певности недалекої повної прогри Гітлерівської Німеччини.

Для широкого світу в цілій історії системи сателітів є лекція про звязок дипльоматії й сили. Як нема сили, на ніщо не здається найхитріша дипльоматія.

В ПАМЯТЬ ЗОЛОТОГО ЮВИЛЕЮ У. Н. СОЮЗУ

Хто береться розсліджувати історію українського життя в Америці, той мусить ще й тепер завважити, що ще й досі не розсліджено якслід багато ділянок. Багато дечого цікавого й цінного пропало й вже ніколи не віднайдеться. А над тим, що ще можнаб зібрати і видати нема в наших обставинах кому пляново попрацювати, бо такій праці треба би окремо віддатись і працювати не кілька місяців, а роками. Ось те недомагання відчув У. Н. Союз, а щоб йому хоч частинно зарадити, рішив свого часу видати з нагоди 40-ліття свого істнования **„Пропамятну Книгу"**, яка вийшла друком в 1936 році й розійшлась досі в яких 6 тисяч примірниках, а з чого коло пять тосяч примірників є між американськими українцями.

В „Пропамятній Книзі" присвячено багато місця „Свободі" та повстанню і розвоєви Українського Народного Союзу. І цілком природно. І то природно не тому, що У. Н. Союз ту Пропамятну Книгу видав, а Свобода є органом цеї організації! А природно тому, що історія першої народньої української ґазети в Америці, себто „Свободи", та історія першої української народньої установи, себто Українського Народного Союзу, це — історія нашого життя в Америці. Це матеріяли про те, як ми ставили перші кроки в Америці, як зачинали організуватись. Або, як святкували перше свято в память Тараса Шевченка, чи як перший раз співали на американській землі публично український національний гимн „Ще не вмерла [illegible] бо о[illegible]уге [illegible] Н. Союзу, тому 51 років. Це оповідання про перші читальні „Просвіти", про те, як повставали перші бібліотеки, як виходили перші зшитки для вивчення англійської мови і про те, як стати американським горожанином, чи що треба знати про історію американської землі, та її владу, чи про американські ідеали та американський спосіб життя. Про те й про багато-чого іншого можна дізнатися з згаданої „Пропамятної Книги", включно з тим, як ми американські українці поступали в розбудові такої братньої й фінансово обезпечаючої інституції як У. Н. Союз, чи як з кожним роком щораз більше допомагали матеріяльно й морально своїм поневоленим братам і сестрам в Европі.

Ось та „Пропамятна Книга" зістала так щиро принята нашим загалом в Америці, а теж дістала таке признання між українськими людьми в старім краю, що вони стали для У. Н. Союзу цінною, моральною заплатою за ті труди і кошти, що були получені з тим виданням. Усе те мало свій вплив теж і на річні наради головного уряду У. Н. Союзу в 1943 році, коли то обговорювано способи святкування Золотого Ювилею організації, бо тоді головний уряд заявився за те, щоби теж і 50-ліття Союзу відзначити окремими ювилейними видавництвами в англійській та українській мові, а зокрема, щоби видати таку ювилейну книжку, що була би свого роду продовженням „Пропамятної Книги", виданої з нагоди 40-ліття.

Ось так і маємо тепер нову ювилейну книжку У. Н. Союзу, якою є **„Ювилейний Альманах".** Зміст цеї книжки є оголошений на іншому місці цього числа „Свободи".

Хто тільки перегляне цей зміст, той відразу завважить, що той „Альманах" в одному продовжає „Пропамятну Книгу", в другому її доповняє, а в дальшому дає цілком новий і відміний матеріял. Зокрема зазначимо, що є в ньому більше місця, що присвячене активности молодого покоління.

В порівнанню з „Пропамятною Книгою" отсей „Ювилейний Альманах" виданий в дуже малому числі примірників. Видруковано всього дві тисячі книжок. Отже треба спішитись з замовленням Альманаху усім тим, що бажалиб доповнити „Пропамятну Книгу" ще й тою ювил[illegible] У [illegible] [illegible] знай[illegible] таке, що його зацікавить, що йому буде любо собі пригадати як свою власну працю, чи як усіх нас спільне змагання. Є в Альманаху такий матеріял, що промовляє до нас як розумом, так і серцем. Є там таке, що певно вартує, щоб його прочитати. А над дечим, що його порушили різні автори, добре булоб, щоб і призадуматись. Колиж іде про оцінку книжки, то вона тепер у руках громадянства. У тих, що цей „Ювилейний Альманах" прочитають, над прочитаним призадумаються, а доперва потім видадуть осуд.

Думаємо, що не треба широко писати про те, що цей Альманах зложено й видано у воєнних часах, які не є сприятливі для того роду праці. Чисто технічні перешкоди протягнули, наприклад, появу Альманаха на многі місяці. І кошти зросли. Та це є речі нині кожному відомі. Видавництво старалось, не зважаючи на воєнні обставини, видати таки „Ювилейний Альманах" можливо якнайкраще. Чи і оскільки це йому вдалося — це вже осудять читачі.

Обовязково — до школи!

Воєнні обставини так зложились, що до праці втягнено багато молоді в шкільному віці. Є тепер така небезпека, що та молодь з новим шкільним роком не піде далі вчитись, а захоче — з власної волі, чи з намови родичів — працювати далі в фабриках чи деінде. На те звертає увагу сам уряд через **Офіс Воєнних Інформацій,** що видав окремий поклик п. н. **„Посилайте дітей до школи"** і просить часописи ще раз пригадати, що шкільний рік почався, та що вся молодь повинна бути в школі. Зокрема читаємо в тім урядовім заклику таке:

„Звертається увагу родичам, товариствам, клюбам, школам, церквам і робітничим юніям, щоби старалися вести кампанію серед молоді і намовляли її вертати до школи. Діточе Бюро при Департаменті Праці і Бюро Освіти при Федеральній Агенції Безпеки видали, при помочі Офісу Воєнних Інформацій, брошуру, в якій говориться, що кожна американська дитина, хлопець, чи дівчина, повинні іти до школи і вчитися, бо науки ні огонь не спалить, не вода не забере. Кожна американська дитина повинна одержати найліпшу освіту, яку Америка може їй дати.

„Знання є ключем будучности", говориться в брошурі, і кожна американська дитина повинна такий ключ мати. „Будучність наших дітей і нашої Батьківщини вимагає того, щоби кожна американська дитина скінчила вищу школу".

„Модерна війна ведеться при помочі науки, говориться в цій брошурі, але коли вона скінчиться, то мир також буде залежати від того, наскільки громадянство буде свідоме й інтеліґентне. „Чим більше громадянство свідоме, освічене, тим краще для краю. Ми, старші, повинні робити все, що є в нашій силі, щоб наступна, молодша ґенерація, була мудріша за нас, здібніша, щоб їй краще поводилося, як нам. Ми певні того, що школа їм вкаже добру дорогу".

„Ще раз звертається громадянству увагу, щоби старалося впливати на молодь, щоб вона вертала до школи, бо яка буде наша молодь, така буде нашого краю будучність. Якщо хочете, щоб наш край розвивався, то в першу чергу треба старатися, щоби дітвора кінчила вищу школу. Творіть місцеві комітети, пишіть в ґазетах і говоріть на радіо, що кожна американська дитина мусить скінчити вищу школу".

Допомога знищеній війною Европі

Прийшла пора переведення великої допомоги для віднови Европи. Адміністрація Ріліфу й Регабілітації Обєднаних Держав, знана під скороченою назвою ЮНРРА (Юнайтед Ріліф енд Рігабилитейшен Адміністрейшен), через різні урядові аґенції розпочала вже за[illegible] „Від тижня" [illegible] іріз[illegible] [illegible] норо[illegible] Мої [illegible] очи[illegible]наючи від торбинок для акушерок аж до машин для направи залізничих возів.

Оці торбинки для повитух є символічними для народин нової Европи. В них є матеріяли потрібні для обслуги при народженню 20 дітей. Комбайнед Продокшен енд Рісорсес Борд призначила матеріял на виріб 4,500 торбинок в Злучених Державах і 1200 в Анґлії по ціні $34. Вони мають бути вироблені і випосажені в трьох місяцях, від жовтня до грудня 1944.

На закупно допомогових матеріялів призначено таки дуже багато готівки. Лише одна одиниця медична, звана „стандард юнит" („взірцева одиниця") з потрібним медичним [illegible] $150,000 [illegible] вирядом, коштує $150,000. Але ця одиниця має заопікуватися цілим міліоном людей упродовж трьох місяців. В трьох кінцевих місяцях біжучого року ЮНРРА плянує зложити 170 таких одиниць в Злучених Державах а 30 в Анґлії. Отже само закупно для цього медичного підприємства буде виносити 50 міліонів.

Для всіх одиниць ЮНРРИ робить закупи армія, бо вона має вже зорганізовану машинерію до цього. Це тому так, бо армія має наказ переводити ріліф і реґабілітацію країв упродовж перших 6 місяців після звільнення країв від німецької окупації, а щойно після того часу приходить правильна допомогова адміністрація. Виїмок зроблено для Балкану. Там не буде військової допомогової адміністрації, лише ЮНРРА одиниці вже чекають в Каїрі, щоб зі вступленням аліянтських військ можна там поширити правильний ріліф.

Важна є справа закупна матеріялів. В засаді кожен купує там, де є найтанший ринок. Та конституція ЮНРРА така, що вона так не може робити. У ній є зорганізованих 44 держав. Отже кожен край буде домагатися, щоб найменше 90 відсотків допомогових матеріялів купували в себе. На 2 біліони буджету ЮНРРА Америка вже передала від себе 800 мілонів дол. Значить закупно матеріялів для ЮНРРА в Америці мусить бути справді велике. З Канади мають прийти тепер текстильні вироби та деревляні, а про причинки інших країв не в грошах, а в готовім продукті щойно йдуть переговори.

Деякі краї вплатять готівкою.

Більшість західно-европейських держав, як ось Франція, Голяндія та скандинавські краї, будуть мати готівку для сфінансування своєї реґабілітації, але вони будуть робити закупи через аґенції ЮНРРА. Зате Польща, Югославія, Чехо-Словаччина або Греція не будуть мати готівки й тому треба буде прийти їм з допомогою. Вже в половині біжучого місяця відбудеться в Монтреалі в Канаді засідання ради ЮНРРА, щоб передумати, чи треба змінити засади допомоги для Італії і чи її, як бувший ворожий край, належить допустити до ЮНРРА. Тасама проблема безперечно зирине, коли й інші сателіти Німеччини перейдуть на сторону Аліянтів.

Одним знайбільше діяльних бюр ЮНРРА буде Відділ для Промислової Регабілітації. Це є значить, що ЮНРРА має закладати нові промислові підприємства, але має направляти фабрики, знищені бомбардуванням, розвалом та воєнними конфіскатами. Деякі фабричні будинки позбавлені машин, бо їх позабирали вороги, а тоді треба постаратися за нові машини. Та хоч як смішно це виглядає, то всетаки треба буде направити наперед заведення для направок. Це значить наперед поуставляти відповідні машини, позатягати електричні дроти і все, що там треба. В деяких випадках цілі фабрики треба буде перевозити з одного краю в другий, а вже найбільший клопіт буде з відбудовою місць для направи залізничого виряду.

Направа транспортових засобів.

Це нагадує, що насамперед треба таки понаправляти транспортові засоби, бо інакше не можна буде доставити ні харчів, ні медицини, ні іншого виряду до знищених околиць. До транспортових засобів треба зарахувати залізничі шляхи, річні кораблі, вантажні авта, а дальше шляхи, тартаки, хемічні лябораторії для приладження ліків; дальше пущення в рух копалень, нафтових шибів, фабрик хліборобських машин, млинів для мелення збіжжа і чого там ще не бракувалоб.

При харчуванню Европи ЮНРРА мусить класти вагу на перевіз харчових продуктів, а передівсім насіння на засіви для сільських господарів. На само піддвигнення хліборобства треба буде, на підставі обрахунків ЮНРРА, доставити насіння вартости 115 міліонів долярів.

Коли йде про харчі, то самих харчів треба буде хоч тільки, щоб на особу припало по 2,000 кальорій денно, а треба памятати, що вояк в Злучених Державах дістає 3,750 кальорій денно. Отже це незвичайно скупе прохарчування.

Европейські діти дістануть у першу чергу рибячий тран (кад ливер ойл) тому, що він

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ

У двох частинах

(Перший том трильоґії „Огнем і Кровю"

46)

По першій черзі ворожий огонь став стихати. Найкращий момент проскочити останніх кількадесять кроків простору, що ділив гусарів від ворога. Момент цей сотня використала.

На штики, хлопці! Ура!... закричав Павалоцький вибігши наперед сотні.

Ура-а-а! понеслося з грудей півтора сотки гусарів, розлючених на дощ, на себе, на все на світі; тим неменш захоплених прикладом свого команданта. Всі зірвалися й миття осягнули вершка.

Ворог не витримав очайдушного напору. Готові колоти всіх і вся, перескочили гусари вал, та застали окоп пустий. Ворог відійшов у безладі; свідчили про те залишені скоростріли, вояцькі мішки з річами. В закутинах окопу знайшли кількох беззбройних вояків, що не поспіли, чи не бажали втікати. Без допиту вислано їх до штабу.

Висилати стежі на розшук сотень — пахло небезпекою. Ніч, в темноті стежі наткнулисяб на ворога, попалиб в полон, а при допиті виявити ситуацію в яку попала третя сотня... Павалоцький сподівався, що сотні, почувши відгомін бою, зорієнтуються в напрямі і навяжуть з ним контакт. На сусідних відтинках не пролунало ні одного стрілу, тільки стривожений боєм ворог освітлював передпілля ракетами. Тишина значила, що сусіди у стичність з ворогом ще не ввійшли. Дальший наступ грозив оточенням і Павалоцький рішив ждати на місці, а поки щр закритись на здобутих позиціях.

Мінут через десяток ворог відкрив артилерійський огонь. В повітрі засвистало, загуло. Стрільна падали по обох сторонах окопу, ворог очевидно його намацував. Потягнулися довгі хвилини трівожного очікування, коли то людина до максимуму напружує свою волю, аби бути зрівноваженим бодай назверх, аби не добачувати ворога в кущеві, чи стовбурі дерева, коли мінути здаються довгими годинами. Не бувші в боях люди не зрозуміють того психічного стану. Зір напружується в той час до того ступіння, що здатний пронизувати й найбільшу темінь, руки судорожно стискають кріс, який видерти можна хіба у мертвого. В такому стані вояк не відчуває страху чи болю, діє бездумно, зосереджено в самому собі. Але заразом легко підпадає під вплив чужого страху. Такий стан напруження найчастіше закінчується панічною втечею. Варто одному викрикнути не з страху навіть, як приглушений силою волі інстинкт самоохорони моментально охоплює всю істоту і жене якнайдалі від небезпеки. Всі боєві катастрофи повставали з смішно незначучих причин, перестраху поодиноких вразливих осіб. Найчастіше паніка трапляється в ночі, коли по вимогам природи люди повинні давати відпочинок свойому організмови, але зусиллями волі заставляють його функціонувати понад норму і через те ослаблюють його відпорність стороннім впливам.

Психічний стан вояків Паволоцький добре розумів. Хвилювався самий непевністю становища, старався те хвилювання в собі задавити. Давав розпорядження підвладним, поскільки громи і клекотіння вибухів не заглушували його слів. Стояти на одному місці не міг. Розставив усіх своїх старшин поміж гурти гусарів, самий проходив здовж окопу, перекидувався замітками з старшинами, підбадьорував гусарів. Спокійний голос команданта впливав успокоюючо на всіх. Повеселіщали, почали навіть жартувати над умінням ворога. Але зачувши лет стрілен — присідали, поки окіп не перелетять ґранатні оскілки. Жартував з ними і Паволоцький. Тільки він не ховався, не згинався при кожному вибуху. Ховатися не дозволяло йому почуття старшинської гідности, бажання подати приклад відваги своїм підвладним; адже він вимагав того самого від них. Його сміливість гусарам імпонувала.

— Не кланяється наш полковник ґранатам — говорили новики, недавно прибулі з поповненням старим гусарам.

— Не такий він, щоб кланятися... Не бачиш, йде наче на проході.

— І все з нами. Не так, як у інших сотнях. На позиціях підхорунжі командують.

— Страждати, то всім. Ще ні разу він не післав у бій кого будь на своє місце.

— З таким командантом і вмирати не так страшно.

Знов загриміли вибухи. Десь з середини окопу понісся лемент і крики. Паволоцький кинувся туди. На розмоклому дні окопу поховзнувся й трохи не впав. Повільніше прямував далі на крики і наткнувся на ідучого назустріч гусара. В пітьмі той не пізнав Паволоцького, запитався: — Хто це?

— Командант сотні.

Гусар зголосив: — ворожа ґраната попала в траверзу[37]) і його рознесла. Окіп завалено. Поранено одного, трьох вбитих, пятьох землею присипано.

В кількох кроках знову лопнуло дві ґранати.

— Хто вбитий? — питав Паволоцький, не чуючи зза вибухів.

— Вбиті корнет Биховець і гусари Яременко й Півнів. Вахмістр Волосенко поранений.

— Біжиж та скажи, хай несуть вбитих на наш постій. Я йду також туди.

Гусар швидко почалапав по болоті. Паволоцький пустився за ним. Починало сіріти. Стало можна розрізнювати контури поблизьких предметів.

— Вже винесли вбитих? — спитав Паволоцький підійшовши.

— Так точно! — рапортували з гурту.

— А Петрож де?

(Кінець буде).

37) Траверз — чотирокутні шмати землі в окопах для охорони від поздовжного огню, у віддалі 20—30 кроків один від одного.

ЮВИЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ 1894 - 1944

виданий з нагоди

Пятьдесятьлітнього Ювилею

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Зредагував: Д-Р ЛУКА МИШУГА

Джерзі Сити, Ню Джерзі, 1944.

Накладом Українського Народного Союзу

СТОРІН XVI + 320. ЦІНА $2.50

ЗМІСТ

Дискримінація та робітничий юніонізм

На річній конвенції Федерації Праці нюйорського стейту, що відбулася недавно, делегати одноголосно вибрали одного мурина на чільне становище — членом комітету, що виробляє робітничі законопроекти і старається перевести їх через стейтову леґіслятуру. Вперше за часів існування цеї організації — поверх вісімдесять років — поставлено мурина на таке високе становище.

Цей випадок дуже показний. Він підкресляє, що серед зорганізованого робітництва зростає свідомість того, що не можна відмовити людині права рівности з іншими робітниками в отриманні, провадженні та захисті праці тільки зогляду на кольор шкіри, чи релігійні або політичні переконання, чи національне походження. Правда, час від часу виникають заворушення, в яких расові питання використовуються аби роздути незадоволення поміж робітниками, як то було підчас транспортового страйку у Філядельфії. Проте фактом є, що сьогодня в американській воєнній індустрії, головно в фабриках, працює поверх одного міліона муринів на фахових становищах. Мало того, за деякими незначними винятками, їх відносини з білими робітниками є дуже добрими, чого не сподівалися багато недовірчивих працедавців.

Таким чином, широке приняття муринів на воєнні фабрики значно сприяло збільшенню расової терпимости в Злучених Державах. Хоч можна сподіватися певного погіршення, коли воєнна індустрія почне занепадати і безробітні білі й чорні опиняться на зменшеному ринку праці.

Роберт С. Вівер, директор Шікаґовського Комітету Расових взаємовідносин, недавно казав так: „Якщо повоєнне пристосовання буде швидким, мурин спроможеться затримати за собою теперішні свої здобутки. Колиж по війні настане період поважного, довгого безробіття, непропорційне число муринів опиниться без праці. Це положення буде ускладнено також змаганням багатьох жінок, які не схочуть добровільно покинути працю. Але навіть і при такому стані, деякі мурини залишаться на тій праці, на якій вони досі ніколи не були".

До зросту воєнної індустрії, юнії не дуже приймали муринів у членство, хіба що нефахових та мало-плачених робітників. Старі юнії в складі Американської Федерації Праці в цьому відношенні були більш замкнуті ніж молодша організація Сі Ай О (СІО), хоч вона не раз зустрічалася з випадками дискримінації. Проте заборона приймати муринів до юній ступнево почала розпадатися. Навіть серед 24 або й більше краєвих робітничих організацій, які офіційно не приймали муринів, або приймали тільки як помічників, та серед пять юній, що хоч не мали статутових заборон, проте по звичці та мовчазній згоді не приймали муринів, — відбулася значна зміна на краще у відношенні до них.

Багато юній поборюють дискримінацію та офіційно підтримують програму, соціяльної відповідальности, що сягає поза межі юній. Одною з причин такої поведінки є той факт, що члени юній походять з різних ґруп і уявляють собою мішане населення Америки. Прикладом може бути Інтернаціональна Юнія Робітників Жіночого Одягу, ILGWU, одна з найбільших робітничих організацій краю. Спочатку її членство складалося з еврейських іміґрантів, що самі були жертвами дискримінації та антисемітизму так само тут як і в старім краю. Пізніше почали вступати до цеї індустрії італійці у великому числі і стали більшістю в нюйорському районі, який вміщає три четвертини цілого краєвого виробництва жіночого одягу. За італійцями послідували інші ґрупи американського мішаного населення. Сьогодня певно нема такої національної ґрупи, яка не була би заступлена серед робітників одягової ділянки. В той час, як у Ню Йорку пересажають робітники европейського походження, найбільшою окремою ґрупою в Сен Франциско є мексиканці, роджені американці — на другому місці. Юнійний орґан „Джостис" виходить не тільки в анґлійській мові, але також в італійській, еспанській та еврейській. Таким чином робітники, що приїхали з інших країн, або чужинецького роду, мали значний вплив на ILGWU в її поступовому напрямку, бо зрештою іміґранти зі всіх країн не так давно самі були жертвами дискримінації щодо вступу до юній.

Юнія ILGWU була піоніркою не тільки в приняттю муринів до своїх рядів, але також в тім, що приймала їх на фахову, більш оплачену працю, згідно з їх здібностями. Наприклад в Ню Йорку в одному з відділів ILGWU — локал шоферів вантажних авт — мурини складали біля 33 відсотки в 1940 році. Загальна кількість муринів - членів відділів ILGWU складає біля 5 відсотків, це є більший відсоток ніж той, що складають мурини по відношенню до цілого населення Ню Йорку.

З поширенням ділянок праці для муринів та дискримінації зогляду на расу, віру, чи національне походження, стає спільною, одною боротьбою. Здобутки муринів в напрямку загального признання для них цивільних та економічних прав — що мали би бути їх природними правами — є до певної міри також здобутками і для інших ґруп, як еврейських американців та мексиканців, які все ще є жертвами упереджень.

Як казав Марк Стар, директор виховання при ILGWU, недавно: „Мене тішить те, що робітничі юнії приступають до доброї праці — знищення ґрупової дискримінації... Якщо не будуть приняті відповідні міри, антисемітизм не скінчиться з кінцем Гітлера... Злучені Держави є великою країною тому, що багато національних та расових ґруп причинилися до її багатства працею свого розуму і своїх рук... Нас має тішити різноманітність нашого расового складу, як тішить садівника різноманітність квітів в його садку..."

* * *

має найбільше вітамінів для відживлення дітей.

Медичний відділ мусить дістати всі засоби потрібні для поборювання епідемій та заразливих недуг, а до цього потрібно не лише медикаментів, але теж і медичних приладів і ліжок. Отже шпиталі дістануть ввесь потрібний виряд за виїмком будинків, бо за них чейже повинні вже постаратися уряди інтересованих держав.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

МИЛВОКІ, ВИС.

Ювилейне Свято У. Н. Союзу.

Заходами Товариства ім. Івана Франка, 103 відділу У. Н. Союзу, відсвятковано в неділю 27. серпня б. р. Золотий Ювилей У. Н. Союзу.

Погода не дописала. Падав дощ. А це виглядало на перешкоду для старших, а особливо для дітей, коли зважиться, що люди мешкають далеко і треба їм іти далеко до стріткарів чи босів. Та видно, що Союзовці відчули, що їм таки треба бути на такому святі. І прибули не тільки з нашої місцевости, але й з дальших, як от з Шейойґен, Вис, Рацін, Вис., та Іст Шикаґо, Індіяна. Прибув і орґанізатор У. Н. Союзу, п. Д. Білецький. Свято розпочалось Службою Божою, яку відправив місцевий парох, о. Василь Дяків, виголосивши при тому гарну проповідь про Батька-Союза, що вже виховав собі багато геройських синів, що тепер боряться у збройних силах Дядька Сема. Відправлено молебень за здоровля тих вояків, а далі й за членів 103 відділу, як теж відспівано многолітствіє відділовим урядникам і членам, як і голвному урядови У. Н. Союзу. По богослуженню відправлено ще панахиду по померлих членах відділу та У. Н. Союзу. По відправі зійшлися усі в церковній галі до обіду, який отворив о. Дяків молитвою. По обіді уряд відділу привитав сердечно всіх присутних, що прибули на свято. Секретар, Теодор Барсук, розповів про життя у відділі та подав, що він має тепер 72 члени, з яких многі походять з тих місцевостей, про які вже згадано. Згадав, що маємо у відділі членів, що є на різних бойових фронтах, та не можуть через те бути з нами, як і не могли прибути деякі старші члени. Потім говорив секретар про те, як пошанувати Золотий Ювилей У. Н. Союзу новими членами.

Кожний повинен бути в У. Н. Союзі, говорив по секретареви о. Дяків, підносячи заслуги Тов. ім. Франка для народньої справи і церкви.

Святочну промову виголосив п. Д. Білецький, орґанізатор У. Н. Союзу. У своїй довгій і цікавій промові представив орґанізатор працю і заслуги У. Н. Союзу, згадуючи за його міліони, що є забезпекою фінансової сили орґанізації, а крім того і за ті величезні суми, які видав Союз на різні гуманітарні й просвітні цілі, чи на спортові для нашої молоді."

Що промова мала добрі наслідки, видно потім, що як по святі п. Бімецький, секр. Барсук та предс. Дац пішли між наших громадян, то вписали 19 нових членів до У. Н. Союзу, а пять інших, то так якби вже були вписані.

Ще зазначу, що на святі відчитано привітне письмо, надіслан від п. Миколи Давискиби з Бостону, головного радного У. Н. Союзу.

При кінці свята предсідник 103 відділу п. Григорій Дац щиро подякував п. Білецькому за гарну промову, як теж і всім присутним членам та гостям за участь у святі, а зокрема ще й головному радному Давискибі за гарний привіт. Закінчив тим, що це Ювилейне Свято У. Н. Союзу залишиться надовго в памяти цілої Мілвоцької Округи — усім на честь і славу.

Теодор Барсук,
секр. 103 від. У. Н. С.

УВАГА! ФОРД СИТІ, ПА.! УВАГА!

ТОВ. ЗАПОРОЗЬКА СІЧ, ВІД. 63 У. Н. СОЮЗУ

відсвяткує

50-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ У. Н. СОЮЗУ

І 42-ЛІТНИЙ ЗАСНОВАННЯ ВІДДІЛУ 63

В СУБОТУ, 16. ВЕРЕСНЯ 1944 рано буде відправлена **Служба Божа** за здоровля всіх членів. **Ввечір забава** для членів з музикою в У. Н. Домі.

В НЕДІЛЮ, 17. ВЕРЕСНЯ (SEPT. 17. 1944), всі члени і членкиці мають зійтися рано на 9. год. до У. Н. Дому і в параді з бандою підемо до церкви. По Службі Божій буде відправлена **панахида** за померлих членів відділу 63.

В НЕДІЛЮ, 17. ВЕРЕСНЯ, в 2. годині пополудні, члени зійдуться до У. Н. Дому на **БЕНКЕТ.** Будуть промовляти в честь 50-літного ювилею У. Н. Союзу місцеві і позамісцеві бесідники. Від головного уряду прийдуть: заступник гол. предсідника **п. Г. Герман** і заступниця гол. предс. **пані М. Малевич.**

Всіх членів і членкиць, як також приятелів У. Н. Союзу і Відділу 63, отсим повідомляємо і запрошуємо на це велике свято. **Комітет.**

ЗАПОВІДАЄ ВІЙНУ РОСІЇ ПРОТИ ЯПОНІЇ.

ЛОНДОН. — Британський журналіст Вернон Бартлет заявив на радіо, що як тільки Німеччина буде переможена, Росія виступить з війною проти Японії.

На його думку, одною з причин російської війни проти Японії буде бажання Росії мати порти на Далекому Сході. Російські порти в Европі мають ту недостачу, що вїзд до Балтику контролює Данія, а вїзд до Чорного моря Туреччина. Зогляду на це зростає вага Владивостока й інших можливих портів на Тихому океані. Бартлет каже, що підчас аліянтської війни проти Японії Росія певно не захоче остатись бездільним глядачем.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Леон Андор.

Щоденник щирої жінки

(Докінчення)

IV.

На цьому записки кінчалися. Томас положив щоденник на своє місце, подумавши: „Все це для мене цікаво..." Він підійшов до телефону і закричав: „Пришліть мені з маґазинів шлюсаря із вязкою ключів... Треба доробити ключик..."

Від того дня Томас залюбки вичитував щоденник Кітті. Він шукав нагоди, щоб посидіти над ним і переривав флірт, який зарисовувався між Кітті і малим Шарлем.

*

„Томі попросту робиться неможливий. Він шукає собі притоки до суперечки, щоб погніватися на мене і потім вертатися пізно вночі. Ми вже сваримося за будьщо: за кінову програму або за якусь страву..."

*

„Гадаю, що я зробила дурницю. Я не повинна була піти на чай із Шарлем. Він поводився нахабно, хотів умовитися зі мною на якусь зустріч... По двох роках мого подружжя!... Цікаво, чи Томас має вже такі зустрічі.."

*

„Маю враження, що Томі зірвав з якимись знайомими. Від якогось часу він приходить частіше до дому. Бачу теж, що він починає бути заздрісний за мене".

*

„Не можна зрозуміти мужчин. Томі знову починає мною цікавитися. Вчора хвалив мені капелюх, який уже ношу місяць. Я моглаб сміятися, якби це не було таке сумне".

*

„Вчора ми вечеряли разом у ресторані. Томі був якби переміненнй. Купив мені квіти і поцілував мене в авті. Я була щаслива і вибачила цьому вітрогонови все... Шарлеві я вислала лист із заявою, що немає сенсу зустрічатися. Я хочу залишитися чесною жінкою".

V

Томас відложив щоденник із міною переможця. Він думав про Шарля — того свого невидного суперника, якого висадив із сідла. Він не знав, що саме в тій самій хвилині Кітті дивилася на нього крізь дірку бічної кімнатки зі щасливою усмішкою. Томас думав, що її нема дома. Він не знав теж, що Шарль це була фіктивна особа.

Увесь щоденник почала писати Кітті тільки для Томаса.

Перекл. **а. б.**

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КУРТИС БЕЙ, МД.

Союзовий ювилей.

У неділю, 13. серпня, відсвяткували злучені відділи У. Н. Союзу 50-літній ювилей ... розпочалося в год. ... ня посвяченням прапорів у церкві, після чого зійшлася громада до салі на зібрання, на котрім виголосив промову головний секретар У. Н. С. п. Дмитро Галичин. На зібранню були приявні й громадяни з Балтимор. Треба признати, що вони йшли солідарно з нашими громадянами, а це показалося на ділах.

Як після промови п. Галичина пішла збірка на прапори, то вони не відтягалися й не виходили з салі, як то подекуди буває, але давали гарні жертви, знаючи що це на українські цілі. З цілого свята було прибутку $577.05. З цих грошей покрито видатки на закупно прапорів та інші потреби, злучені із святом, а рešту, то є $262.60, вислано на такі цілі: На Ювилейний Дар „Свободі" $30, а до розпорядку Американсько-Українського Допомогового Комітету для підмоги українців в Старому Краю $232.60. Ювилейний Комітет дякує оцим щиро всім гостям за участь і за визначну складку.

Олександер Шандровський.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Філядельфія, Па. — В „Свободі" з 8. вересня 1944 у звіті зі збірки на похороні бл. п. Гаврила Слободяна через похибку пропущено жертводавця г. Миколу Самбора, що жертвував $10, що отсим справляється.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Укр. Січ, від. 170, відбудуться в неділю, 17. вересня, в годині 6. ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Флїт ул. Члени і членкині обовязково повинні прийти на збори, бо є важні справи до полагодження, і заплатити свої вкладки. — Т. Наконечний, фін. секр., 16 Sanford Pl., Jersey City, N. J.

СТЕМФОРД, КОНН. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє своїх членів, що три-квартальні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в годині 3. пополудні, в церковній галі на Ґрінвіч Еве. Просимо всіх членів і членкинь, місцевих і позамісцевих, прийти на час, бо є важні справи до полагодження. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в галі парохіяльній, 803 Фронт ул., в 2. годині попол. Просимо членів прийти на означений час, бо маємо деякі важні справи до рішення. Також просимо вирівнати свої вкладки і старі довги; довгуючі члени, коли не заплатять своїх залеглостей найдальше до 25-го, будуть суспендовані. — За уряд: Й. Матковський, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Три-квартальні збори Бр. св. О. Николая, від. 5. відбудуться в суботу, 16. вересня, в год. 7:30 ввечір, в галі У. Д. Г. Клюбу, 31-14 Ґренд Еве. Просимо всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкинь явитися на ці збори, бо маємо важні справи, котрі відносяться до всіх членів. Контр. комісія дасть три-квартальний звіт. На ці наші збори прийде гол. орґанізатор У. Н. Союзу В. Заґлевич. Просимо тих членів, котрі ще мають у себе книжечки, щоби конче доручили їх на цих зборах. — М. Левицький, предс.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Володимира, від. 105, що місячні збори відбудуться в суботу, 16. вересня, в год. 8. ввечір, в галі 2051 Ровен ул., тому, що 17. вересня наше братство робить пікнік. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Рівнож просимо привести нових членів, бо будемо приймати без вступного. — За уряд: Д. Слободян, предс.; М. Лопушанський, кас.; С. Слободян, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Бр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 259, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в ... в 2. годині пополудні, в галі парохіяльній. — В. Горинець, предс.; А. Партика, кас.; І. Побуцький, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Збори Тов. Любов, від. 370, відбудуться в неділю, 17. вересня, в церковній галі, 127 Парк ул., зараз по відправі в церкві. Просимо довгуючих членів заплатити свій довг цего місяця. — П. Воляник, предс.; К. Стасюк, кас.; М. Самвара, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Сестр. Любов, від. 37, відбуде три-квартальні збори в неділю, 17. вересня, в годині 3. пополудні, в У. Н. Домі, 214-216 Фултон ул. Просимо всіх членкинь прийти на збори, бо будуть важні справи до полагодження, а по зборах буде забава, на яку кожна членкиня мусить дати $1, без огляду чи була на забаві. — За уряд: А. Погранична, предс.; А. Огар, кас.; А. Гнатюк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 16. вересня, в годині 7. ввечір, під ч. 847 Н. Френклин ул. Просимо членів прийти на ці збори і вирівнати свої вкладки. — С. Чорномаз, секр.

СТ. ЛУІС, МО. — Три-квартальні збори Тов. Володимира, від. 179, відбудуться 17. вересня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі, 2838 Маґнолія Еве. Просимо місцевих і позамісцевих членів прийти на ці збори, де буде кілька справ до полагодження, а між ними справа приєднування нових членів до Тов. і У. Н. Союзу. — За уряд: М. Тильович, предс.; М. Кульчицький, кас.; М. Паращак, секр.

ДІТРОЙТ, МИЧ. — Бр. св. О. Николая, від. 175, подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в годині 1. пополудні, в галі У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Просимо тих членів, котрі ще не взяли своєї дивіденди, хай будуть такі добрі прийти і забрати. — В. Братусь, предс.; А. Дяків, кас.; В. Бартош, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в годині 2. пополудні, в галі де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо є справи до полагодження. — Г. Замойський, предс.; П. Старжевський, кас.; Г. Тимчій, секр.

ВІЛКС-БЕРРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 17. вересня, зараз по Сл. Божій, в галі парохіяльній. Приявність усіх членів конечна. — Уряд.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 1. вересня 1944 р. помер у 50. році життя

СЕМКО ЛЕНЧУК,

член Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Союзу в Джерзі Сіті.

Покійний походив із села Карів, пов. Рава Руська, Галичина. До У. Н. Союзу вступив у 1915 році. Полишив у смутку дружину Параскевію, 5 синів і 1 дочку: Миколу, Івана, Стефана, Тимка, Павла і Марію. Три сини служать у війську. Похорон відбувся 5. вересня при участи членів, рідні і знайомих. Тлінні останки відпроваджено на Holy Name Cemetery.

В. Й. П.! Н. Пігура, секр.

ТАРЗАН, ч. 1038 Катастрофа.

Прірву в загорожі незадовго відкрили й інші звірі, бо з того боку чути було запах води.

Тарзан прибув туди саме в хвилі, як виходив останній звір.

Найгірші побоювання Тарзана оправдалися. Тепер ці дикі звірі джунглів помандрують по мирній околиці, що нічого подібного не сподівалася.